

**Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики,
порівняльного мовознавства та перекладу
Кафедра англійської філології**

**FOREIGN PHILOLOGY
FACULTY**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ФІЛОСОФІЯ МОВИ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ
В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ Й ЛІНГВІСТИЦІ”
28-29 березня 2019 року, м. Київ**

**COLLECTION OF PAPERS
of Second International Scientific and Practical Conference
“LANGUAGE PHILOSOPHY AND NEW TRENDS
IN TRANSLATION AND LANGUAGE STUDIES”
March 28-29, 2019, Kyiv**

Міністерство освіти і науки України

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. ДРАГОМАНОВА**

**Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики,
порівняльного мовознавства та перекладу
Кафедра англійської філології**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II Міжнародної науково-практичної конференції
“ФІЛОСОФІЯ МОВИ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ
В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ Й ЛІНГВІСТИЦІ”**

**28-29 березня 2019 року
м. Київ**

**March 28-29, 2019
Kyiv**

**COLLECTION OF PAPERS
of Second International Scientific and Practical Conference
“LANGUAGE PHILOSOPHY AND NEW TRENDS
IN TRANSLATION AND LANGUAGE STUDIES”**

УДК 1:811]:81'25(063)
ББК 87:80/84я431
З-41

Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (349 с.). Київ, 2019.

У збірнику матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції “Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці” розглянуто низку актуальних питань, що стосуються теорії та методології лінгвофілософських студій, нових тенденцій в перекладознавстві та формуванні іншомовної компетенції, теорії та практики наукового, технічного та художнього перекладу, корпусної лінгвістики, мовних контактів в контексті глобалізаційних процесів та етнокультурних факторів міжкультурної комунікації, проблем когнітивної семантики та когнітивного синтаксису, а також сучасних проблем і перспектив лінгвопрагматики.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії:

Леміш Н.Є., доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу.

Члени редакційної колегії:

Dr. Barbara Miceli – Ph.D., Assistant Professor in American Studies, Uniwersytet Gdański Instytut Anglistyki i Amerykanistyki, Neofilologia, Gdańsk, Poland;

Матвєєва С.А. – кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Анохіна Т.О. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Орлова Ю.В. – старший викладач кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу.

Відповідальні секретарі:

Ломачевська І.В., лаборант кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Односум Н.В., магістр, спеціаліст кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу.

Друкується за рішенням Вченої ради факультету іноземної філології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 8 від 08.04.2019 р.).

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ЛІНГВОФІЛОСОФСЬКИХ СТУДІЙ / THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ISSUES OF LINGUISTIC AND PHILOSOPHICAL STUDIES	7
<i>Деменчук О.</i> Мовна семантика в аспекті положень філософії інтервальності	7
<i>Керножицька О.</i> Гендер у мовному аспекті	11
<i>Войтовська Ю.</i> Основні етапи дослідження слів категорії стану	14
ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ МОВНОЇ ОСВІТИ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ/ PHILOSOPHICAL BASES FOR LANGUAGE EDUCATION AND LINGUISTIC DIDACTICS	18
<i>Горохова І., Третяк Л.</i> Critical Thinking Skills in English Language Teaching	18
НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ ТА ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ / NEW TRENDS IN TRANSLATION STUDIES AND FOREIGN LANGUAGES COMPETENCE FORMATION	24
<i>Швачко С.</i> Семантизація лексем vs. поліфункціональність	24
<i>Мозгова Я., Маніло М.</i> Theoretical Aspects of Studying Slang in the English Language	28
<i>Сердюк Н.</i> Трендові онлайн-сервіси у формуванні іншомовної компетенції майбутніх вчителів іноземних мов і перекладачів	32
<i>Швець Т.</i> Навчальний віртуальний тур як засіб формування франкомовної комунікативної компетенції студентів	36
<i>Волошкова Н.</i> Переклад і влада: перекладачі британських тревелогів на варті імперських інтересів (XIX ст.)	41
<i>Марченко Н.</i> Die modernen Methoden und Prinzipien für den DaF-Unterricht	45
<i>Желобицька Т.</i> The Art of Translation	50
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА НАУКОВОГО, ТЕХНІЧНОГО ТА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ / THEORETICAL AND PRACTICAL ISSUES OF SCIENTIFIC, TECHNICAL AND FICTION TRANSLATION	54
<i>Іваницька Н.Б., Іваницька Н.Л.</i> Навчальний переклад у професійній підготовці перекладачів	54
<i>Довганець В., Котькова В.</i> English Scientific and Technical Texts: Peculiarities and Ways of Translation into Ukrainian	57
<i>Довганець В., Лябах В.</i> The Phraseological Units with Numeral Component: Lexical, Semantic and Translation Aspect	61
<i>Литнєва Г., Литвиненко К.</i> Психолінгвістичний підхід до перекладу рекламних текстів у галузі автомобільного бізнесу та автомобілебудування	64
<i>Личук С.</i> Новелістика В. Стефаника в перекладах німецькою мовою	68
<i>Мозгова Я., Анохіна О.</i> Особливості перекладу засобів образності в текстах публіцистичного стилю	72
<i>Мозгова Я., Безвенюк А.</i> Лексичні особливості перекладу юридичних текстів українською мовою	75
<i>Мозгова Я., Сватуха Н.</i> Peculiarities of English Journalistic Texts Headlines Translation	78
<i>Скляренко О.</i> Typology of Translation	81
<i>Шемуда М.</i> Синхронний переклад як засіб подолання мовного та культурного бар'єрів	84
<i>Мошковська Л., Дармограй В.</i> Semantic and Functional Peculiarities of English Language Terminology as a Sublanguage of Construction Technologies: Translation Aspect	88
<i>Мошковська Л., Хиліук М.</i> Стилїстична характеристика мовних засобів у назвах англомовних фільмів	92
<i>Столярська О.</i> Особливості перекладу термінів у науково-технічній літературі	97
<i>Вовкогон А.</i> Вживання англійських прислівників міри та ступеня і специфіка їх	102

відтворення українською мовою	
<i>Гончарук Д.</i> Особливості перекладу англійських прислівників способу дії українською мовою.	106
<i>Іванько Я.</i> Специфіка вживання англійських зворотних займенників та особливості їх відтворення українською мовою	109
<i>Кононенко В.</i> Вживання англійських загальних іменників і специфіка їх відтворення українською мовою	113
<i>Лович А.</i> Nouns of English Education Vocabulary and Peculiarities in Their Translating into Ukrainian	117
<i>Романенко А.</i> Специфіка відтворення дієслів на позначення магічних дій українською мовою	121
<i>Шпачук Д.</i> Специфіка відтворення англійських підсилюючих часток українською мовою	125
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА / CURRENT TRENDS IN MODERN LITERATURE STUDIES	130
<i>Коноваленко Т., Нікіренкова А.</i> Містичне у сприйнятті героїв роману Ренсома Рітза “Miss Peregrine’s Home for Peculiar Children”	130
<i>Сидоренко І.</i> Композиція художнього тексту як відображення ідіостилію автора	135
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО І КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА / TRANSLATION STUDIES AND CORPUS LINGUISTICS CHALLENGES	140
<i>Анохіна Т., Корольова А.</i> Практичне застосування англо-українських бітекстів в перекладознавстві	140
<i>Каліберда О.</i> Типологія існуючих корпусів текстів	143
<i>Маньковська О.</i> Перекладознавство і корпусний підхід	146
<i>Назаров Б.</i> Критерії диференціювання в лінгвістиці модальних і дискурсивних часток в німецькій мові	149
<i>Бублик А.</i> Типи англійських якісних прикметників та особливості їх перекладу	152
<i>Капуста А.</i> Вживання модальних дієслів <i>can, may, must</i> та специфіка їх відтворення українською мовою: корпусний підхід	156
<i>Комар А.</i> Відносні прикметники в романі Дж. Роулінг “Гаррі Поттер і філософський камінь” і специфіка їх відтворення українською мовою: корпусний підхід	159
<i>Нечипоренко Д.</i> Вживання особових займенників в романі Дж. Роулінг “Гаррі Поттер і філософський камінь”: корпусний підхід	161
<i>Чебелець Н.</i> Реалізація категорії роду англійських іменників в романі Дж. Роулінг “Гаррі Поттер і філософський камінь: корпусний підхід	164
<i>Бойко Ю.</i> Граматичні категорії іменника в українській і англійській мовах: зіставний аспект	168
МОВНІ КОНТАКТИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЕТНОКУЛЬТУРНІ ФАКТОРИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ / LANGUAGE CONTACTS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION PROCESSES, AND ETHNIC AND CULTURAL FACTORS OF INTERCULTURAL COMMUNICATION	172
<i>Леміш Н., Матвєєва С.</i> Міжкультуна комунікація крізь призму психолінгвістичного експерименту	172
<i>Мізін К.</i> Культурна лінгвістика та лінгвокультурологія як “західний” і “пострадянський” варіанти людинознавчої лінгвістики	177
<i>Качанов В., Дерев’янка М., Кодлашвілі О.</i> Вивчення іноземних мов як складова міжкультурної комунікації в освітньому просторі	181
<i>Позніхиренко Ю.</i> Номінативна структура назв закладів харчування України	184
<i>Швець Н.</i> Трансформація антропоніміву складі римованого сленгу	188
<i>Шовкопляс Ю.</i> Культурні моделі американської цивілізації (історична парадигма)	192

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА/
CURRENT TRENDS IN MODERN LITERATURE STUDIES**

**Т.В. Коноваленко, кандидат педагогічних наук, доцент
професор кафедри англійської філології
та методики викладання англійської мови,**

декан філологічного факультету

А.Ю. Нікіренкова, магістрантка

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

**МІСТИЧНЕ У СПРИЙНЯТТІ ГЕРОЇВ РОМАНУ РЕНСОМА РІГТЗА
“MISS PEREGGRINE’S HOME FOR PECULIAR CHILDREN”**

До сфери інтересу сучасних когнітивних досліджень сьогодні належить авторська картина світу в художніх творах. *Актуальною* означена тематика є у зв'язку з безлімітною варіативністю сприйняття одних і тих феноменів у свідомості та репрезентації кожного автора та, досить часто, кожного окремого твору. Особливою популярністю у сучасного читача користуються літературні твори, що відносяться до жанру *фентезі*, невід'ємною ознакою яких є містика.

Метою розвідки є встановлення особливостей сприйняття містичного героями роману Ренсома Рігтза “Miss Peregrine’s Home for Peculiar Children”, який є сучасним бестселером і є затребуваним серед читачів різних вікових категорій, незважаючи на те, що відноситься до підліткової літератури. Швидка екранізація роману також підсилила інтерес до книги, тим більш, що сюжет книги та сюжет роману мають дуже мало спільного. Передбачається досягнення таких *завдань*: дослідити сприйняття роману читачами й критиками, вивчити особливості образів роману та їхнього сприйняття містичного, навести приклади зображення містичного у романі.

Читачі роману відзначають, що найбільш колоритною його особливістю є образи (Рецензии, 2019). У першу чергу, це дивні діти та їхня вихователька Міс Перегрін. Також своєю художньою яскравістю виділяються порожняки й витвори. Образи звичайних людей на фоні перших і других є блідими й маловиразними.

На сайтах та в блогах мережі Інтернет знаходимо велику кількість відгуків читачів, які вказують, що їм подобається “як прописані герої”, що “чудово прописані характери і зовнішність” (Рецензии, 2019), що герої є цікавими, колоритними, незвичайними.

Автор створює історію, в якій люди діляться на звичайних і незвичайних, які мають надзвичайні здібності, як оповідає Міс Перегрін: *The composition of the human species is infinitely more diverse than most humans suspect, ... The real taxonomy of Homo sapiens is a secret known to only a few, of whom you will now be one. At base, it is a simple dichotomy: there are the coerlfolc , the teeming mass of common people who make up humanity's great bulk, and there is **the hidden branch – the crypto-sapiens, if you will – who are called syndrigast, or “peculiar spirit” in the venerable language of my ancestors*** (Riggs, 2011). Особливістю взаємодії обох категорій людей є те, що звичайні люди стороняться незвичайних, а незвичайні відчують небезпеку серед звичайних людей. Саме тому незвичайні люди окремими групами проживають в ізольованих часових локаціях – петлях.

Позитивні герої роману – це дивні діти, які мають дитячу зовнішність, але вони мають дуже різний вік, у тому числі й підлітковий. Кожна дитина має свої надзвичайні здібності: владу над рослинами, здатність бачити пророцькі сни, надзвичайну фізичну силу, видобування вогню з рук, здатність оживлювати померлих та створювати живих істот або незвичайну фізіологію: бути невидимим, левітувати, бути житлом для бджіл, мати ще один рот на потилиці тощо.

У Вікіпедії жанр твору визначається як підліткова література, література жахів і темне фентезі. Книга потрапила до списку бестселерів за версією “The New York Times” (Best Sellers, 2012). У журналі “Publishers Weekly” роман

ототожнено з “приємним та ексцентричним читанням, яке супроводжується зустріччю з добре напрацьованими героями, правдоподібними валлійськими декораціями та жахливими страшними монстрами” (Children’s Review, 2016).

Роман написано дуже простою мовою, оригінальний текст не містить великої кількості стилістичних засобів, проте атмосфера твору є досить напруженою і контрастною: з радісного і світлого оточення читач переміщується в похмуру і зловісну реальність, де правила гри намагаються диктувати підступні порожняки і кровожерливі витвори.

Містичні події, нереальні герої викликають неоднозначне ставлення звичайних людей, а також і Джейкоба Портмана, який має надзвичайні здібності, хоча й не підозрює про це до певного моменту.

У творі показано, що діти знаходяться у тому віці, коли містика сприймається як щось очевидне, проте по мірі дорослішання діти припиняють вірити в неймовірне. Так, Джейкоб вірив у розповіді свого дідуся про його дитинство доки сам був дитиною, однак потім починає сумніватися: *As I got older, though, I began to have doubts* (Riggs, 2011), а потім навіть різко реагує на чергову оповідь діда: *You must think I’m pretty dumb, Grandpa* (Riggs, 2011). Повністю віра в дідові розповіді зникає після того, як Джейкоба піднімають на сміх його однокласники: *We cling to our fairy tales until the price for believing them becomes too high, which for me was the day in second grade when Robbie Jensen pantsed me at lunch in front of a table of girls and announced that I believed in fairies* (Riggs, 2011). Метафоричний вислів про занадто високу ціну за віру у казку є узагальненням до подібних ситуацій. Після сцени, яка трапилась у школі, Джейкоб заявив дідусеві, що він більше не вірить у його казки: *...that fairy tales were for pants-wetting babies...* (Riggs, 2011), та вважає фотографії фальшивими.

Окрему реакцію на нічні жахіття Джейкоба становлять пояснення його психіатра – доктора Голана. Він дає раціональне пояснення снів хлопця як реакцію на смерть діда, а також дає поради хлопцю як подолати психологічну проблему. Але реакція на містичне цього героя є штучною, оскільки він сам є

незвичайною особою – він є порожняком, який роками стежить за Джейкобом з метою знайти шлях до часової петлі і групи дивних дітей.

Пізніше, коли Джейкоб опиняється на острові і в часовій петлі, він до останнього намагається пояснити надзвичайне часове переміщення своєю гарячкою чи стресом, чи сном. Він говорить, що його єство розділилось на дві частини, одна з яких чекала чогось надзвичайного, а інша – відмовлялась вірити в це: *I was nervous and baffled and queasily excited all at the same time. Part of me felt like something momentous was about to happen. The other part of me expected to wake up at any moment, to come out of this fever dream or stress episode or whatever it was and wake up with my face in a puddle of drool on the Smart Aid break room table and think, Well, that was strange, and then return to the boring old business of being me* (Riggs, 2011). І навіть повернення у свою реальність оповідач називає “старою справою бути собою”. Коли Джейкоб знайомиться з дітьми, його вражають їхні надзвичайні здібності. Але ще більше він дивується, коли дізнається, що також має надзвичайний дар – бачити чудовиськ.

Показано у творі і ставлення звичайних людей до дивних дітей: *we were regarded as shamans and mystics, consulted in times of trouble, a few cultures have retained this harmonious relationship with our people, the larger world turned against us long ago. The Muslims drove us out. The Christians burned us as witches. Even the pagans of Wales and Ireland eventually decided that we were all malevolent faeries and shape-shifting ghosts* (Riggs, 2011). У переважній більшості випадків звичайні люди сторонились дивних, а часто й намагались знищити. Як оповідає міс Перегрін Джейкобу, світ боїться нетиповості, тому містить суттєву небезпеку для дивних дітей, а для підсилення ефекту небезпеки автор вкладає в її вуста риторичне запитання: *Can you imagine, in a world so afraid of otherness, why this would be a danger to all peculiar-kind?* (Riggs, 2011). Сумною показано долю дивних дітей, які народжувались у звичайних батьків: *The peculiar offspring of common parents are often abused and neglected in the most horrific ways* (Riggs, 2011), які могли покинути або навіть вбити таку дитину.

Лаконічно, але яскраво описано реакцію батька Джейкоба на дивних дітей, які прийшли до хлопця, щоб допомогти пояснити батькові, чому він залишається з ними: *He stared at them, baffled; My father stared at it, hypnotized; I guess he really thought he was dreaming* (Riggs, 2011). Наприкінці зустрічі батько вирішив, що в нього гарячка і пішов до ліжка.

Незважаючи на те, що твір відноситься до жанру фентезі і повністю ґрунтується на вигаданих автором фактах, у ньому знаходиться місце й для зображення реальних історичних подій. Так, автор засуджує фашизм і знищення єврейської нації фашистами. Те, що Ейб покинув безпечне місце – часову петлю, міс Перегрін пояснює тим фактом, що він хотів боротися зі злом, подвійним злом – нацистами і порожняками: *...he was born a Jew in the worst of times. He faced a double genocide, of Jews by the Nazis and of peculiars by the hollowgast. He was tormented by the idea that he was hiding here while his people, both Jews and peculiars, were being slaughtered* (Riggs, 2011), тому міс Перегрін називає його воїном. Також показано, що найбільшим бажанням Ейба було бути звичайною людиною і жити звичайним життям, цього ж він бажав і для свого онука. А на самому початку роману батьки розповідають хлопцю історію життя дідуся: *Each one would be dead before his sixteenth birthday, killed by the monsters he had so narrowly escaped.they were monsters with human faces, in crisp uniforms, marching in lockstep, so banal you don't recognize them for what they are until it's too late* (Riggs, 2011). Автор проводить чітку паралель між фантастичними безсердечними чудовиськами і жорстокими людьми, які знищували інші нації.

Висновки. Як бачимо, для вираження ставлення людей до містичного автор роману застосовує наукову термінологію, експресивно забарвлені вирази, стилістичні засоби. Реакція висловлюється в мовленні героїв, їхніх діях та описі їхньої зовнішності. **Перспективою** подальших розвідок вважаємо дослідження концепту МІСТИКА, його структури, змісту та статусу у романі.

Список використаних джерел

1. *Рецензии и отзывы на книгу “Дом странных детей” Ренсом Риггз* (2019). Взято с: <http://www.labyrinth.ru/reviews/goods/355200/>
2. Best Sellers – Children's Chapter Books (2012). *The New York Times*. April 29. Retrieved from <https://www.nytimes.com/books/best-sellers/2012/04/29/chapter-books/>
3. Children's Review: Miss Peregrine's Home for Peculiar Children (2016). *Publishers Weekly*. Retrieved from <http://www.publishersweekly.com/978-1-59474-476-1>
4. Riggs, R. (2011). *Miss Peregrine's Home for Peculiar Children*. Quirk Books. Retrieved from http://royallib.com/book/Riggs_Ransom/Miss_Peregrines_Home_for_Peculiar_Children.html

І.А. Сидоренко, аспірантка

Національний технічний університет України

“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

КОМПОЗИЦІЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ІДІОСТИЛЮ АВТОРА

Художній текст є віддзеркаленням ідіостилю автора. Створюючи власний художній світ, письменник “вибудовує” його відповідно до притаманного йому бачення законів організації навколишньої дійсності, що втілюється в неповторній формі та структурі текстового матеріалу, де вся стилістика авторського мовлення інтегрується та синтезується в неповторний художній простір.

Принципи розташування різних фрагментів та елементів художнього тексту визначаються терміном “композиційна будова”.

Вивченню композиції художнього твору присвячені теоретико-методологічні та практичні наукові розвідки, як у літературознавчій науці, так і